

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij varkens in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij de varkens.

Nr.013

EERSTE SEMESTER 2024

DGZ heeft oog voor varkens

Wat zijn de actualiteiten voor varkens in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren varkensziekten?

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten. Deze editie rapporteert over de eerste 6 maanden van 2024.

IN HET KORT

AVP (Afrikaanse varkenspest): Begin juni werd op een varkensbedrijf in Noord-Duitsland een uitbraak van Afrikaanse Varkenspest bevestigd. Later die maand werd Afrikaanse varkenspest vastgesteld op een karkas van een wild everzwijn op ongeveer 200 km van de Belgische grens. De dreiging blijft dus reëel.

Aujesky: Dit jaar werden in Frankrijk al 4 uitbraken van Aujesky gedetecteerd.

IN DE KIJKER

Opvallende stijging van positieve resultaten voor PCR-onderzoek op Porcien Parvovirus

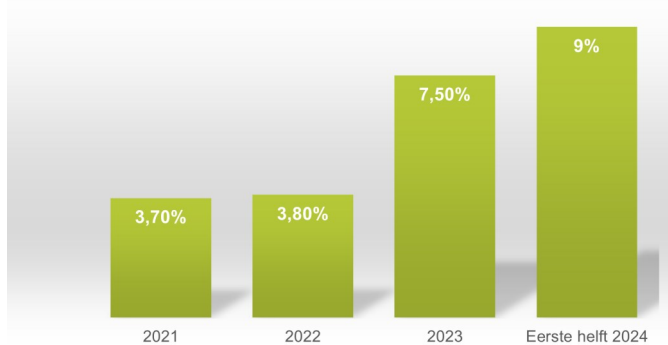
Porcien Parvovirus (PPV) is een van de oorzaken van SMEDI (Stillbirth, Mummification, Early Death and Infertility). De biggen worden geïnfecteerd in de baarmoeder, waarna het virus zich langzaam van big naar big verspreidt. Voornamelijk jonge zeugen die voor het eerst in contact komen met het veldvirus lopen risico op spreading van het virus naar de baarmoeder. Afhankelijk van het stadium van de dracht, zal infectie met parvovirus leiden tot (onregelmatige) terugkomers, mummificatie van alle foetussen, of de geboorte van een combinatie van mummies, doodgeboren en levend geboren biggen.

Hoewel de meeste bedrijven vaccineren tegen parvovirus en vaccinatie goede bescherming biedt, worden regelmatig doodgeboren biggen en/of mummies aangeboden in de autopsiezaal van DGZ voor verder onderzoek. Omdat er bij een infectie met parvovirus macroscopisch geen zichtbare letsels zijn op deze foetussen, wordt de diagnose gesteld op basis van PCR-onderzoek. De laatste jaren zien we een opvallende stijging van het percentage positieve parvovirus type 1 PCR-onderzoeken bij foetussen: van 3,7% in 2021 naar 3,8% in 2022, 7,5% in 2023 en 9% in de eerste helft van 2024. Enkele jaren daarvoor werd een gelijkaardige evolutie gezien: toen steeg het percentage positief gedetecteerde parvovirusgevallen van 0,5% in 2017, naar 4,2% in 2018 tot 9,2% in 2019.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

<< VERVOLG IN DE KIJKER

Naar aanleiding van deze resultaten en omdat er in de wetenschappelijke literatuur een verband beschreven wordt tussen PPV en PCV2, hebben we met Veepeiler via de PathoSense-analyse-techniek onderzocht of PPV ook voorkomt in bloed van biggen met een hoge virale load aan PCV2. Het onderzoek bevestigde: hoe hoger de loads van PCV2, hoe meer parvovirus kon worden teruggevonden in hetzelfde bloedmonster. Dit is geen toeval, want beide virussen maken gebruik van dezelfde cellen om zich te vermeerderen: prolifererende lymfoblasten. Bovendien, hoe meer genetisch materiaal van PCV2 werd teruggevonden, hoe meer verschillende types parvovirus er werden gevonden (zie tekst onder over de types). Sterker nog, PPV en PCV2 lijken elkaar te versterken en samen meer PCV2-geassocieerde ziektesymptomen te veroorzaken.

Evolutie van het percentage positieve PCR's voor parvovirus type 1 op foetussen aangeboden bij DGZ voor autopsie.

Welke types parvovirus circuleren op Vlaamse bedrijven?

In totaal zijn acht verschillende types parvovirus bekend bij varkens. Het Veepeileronderzoek detecteerde er vijf met behulp van de PathoSense-analysetechniek, meer bepaald PPV2, PPV3, PPV4, PPV5 en PPV7. Aangezien binnen het project geen foetussen onderzocht werden, kan Veepeiler niet met zekerheid stellen of de nieuwe types ook daar voorkomen. In tegenstelling tot wat werd vastgesteld bij de foetussen, waar PPV1 werd vastgesteld via PCR, detecteerde de PathoSense-analyse dit type niet bij biggen. Dit zou kunnen betekenen dat PPV1 bij biggen geen rol speelt bij PCV2-geassocieerde ziekten.

PPV1 is het oudste en meest bekende type en eveneens de oorzaak van vruchtbaarheidsstoornissen bij zeugen. De andere zeven types worden de "nieuwe" PPV's genoemd. Hoewel deze laatste wereldwijd verspreid zijn in de varkenspopulatie en teruggevonden worden bij zowel zieke als gezonde varkens, is hun belang en ziekteverwekkend vermogen nog onduidelijk. Mogelijk spelen ze een rol in bepaalde ziektecomplexen.

IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2023 (jul-dec)	2024 (jan-jun)	Trend
PRRS-Monitor biggen	uitgevoerde monitors	92	120	↑
	% bedrijven PRRSV negatieve biggen	37,7%	26%	↓
PRRS-Monitor opfokvarkens	uitgevoerde monitors	37	52	↑
	% bedrijven PRRSV negatieve dieren	30%	36,1%	↑
Autopsie	aantal varkens	707	587	↓

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 11/07/2024.

“VEEPEILER-ONDERZOEK VINDT VERBAND: HOE MEER PCV2-VIRUS IN EEN BLOEDMONSTER, HOE MEER PARVOVIRUS ERIN GEVONDEN WORDT.”